

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

27 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie și Miron Aliona,

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana și de către avocata Balan Angela în numele inculpaților, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Burunciuc Valentina XXXXX

Burunciuc Oleg XXXXX

și

Burunciuc Mihai XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.06.2016 – 08.05.2019;

Instanța de apel: 27.05.2019 – 18.09.2019;

Instanța de recurs: 04.12.2019 – 18.02.2020;

Instanța de apel: 11.05.2020 – 01.11.2021;

Instanța de recurs: 08.02.2022– 27.09.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 08 mai 2019 s-a încetat procesul penal de învinuire a inculpaților Burunciuc Valentina, Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai în comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal, în temeiul art.391 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală, pe motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală din 30 septembrie 2015 asupra aceluiași persoane și pentru aceeași faptă, de scoatere de sub urmărire penală și clasare a procesului penal.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că:

- Burunciuc Valentina Pavel este învinuită că în perioada de timp de la data de 06 iulie 2015 și până la 07 iulie 2015, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai, având scopul pătrunderii în domiciliul

lui Ganenco Irina de pe XXXXX, ce îi aparține cu drept de proprietate și fără consimțământul acesteia s-au aflat ilegal în domiciliu, iar la cererea ei, refuzau de a-l părăsi amenințând-o cu aplicarea violenței atât pe ea cât și pe membrii familiei ei, folosind tehnica de fotografiat și fără consimțământul ultimei au fotografiat proprietatea privată fără careva scop, astfel părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu moral;

- Burunciuc Oleg Valeri este învinuit de faptul că în perioada de timp de la data de 06 iulie 2015 și până la 07 iulie 2015, împreună și de comun acord cu Burunciuc Mihai și cu Burunciuc Valentina, urmărind scopul de a pătrunde și a rămâne ilegal în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia, a pătruns în domiciliul lui Ganenco Irina amplasat pe adresa XXXXX, unde la solicitarea proprietarei casei, a refuzat să părăsească domiciliul ultimei și a continuat să rămână ilegal în domiciliul acesteia, amenințând-o pe Ganenco Irina și pe membrii familiei ei cu aplicarea violenței și fără consimțământul ultimei fotografiind proprietatea privată a acesteia, în așa mod lezându-i lui Ganenco Irina dreptul la inviolabilitatea domiciliului și cauzându-i un prejudiciu moral;

- Burunciuc Mihai Valeriu este învinuit de faptul că în perioada de timp de la data de 06 iulie 2015 și până la 07 iulie 2015, împreună și de comun acord cu Burunciuc Oleg și cu Burunciuc Valentina, urmărind scopul de a pătrunde și a rămâne ilegal în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia, a pătruns în domiciliul lui Ganenco Irina, amplasat pe adresa XXXXX, unde la solicitarea proprietarei casei, a refuzat să părăsească domiciliul ultimei și a continuat să rămână ilegal în domiciliul acesteia, amenințând-o pe Ganenco Irina și pe membrii familiei ei cu aplicarea violenței și fără consimțământul ultimei fotografiind proprietatea privată a acesteia, în așa mod lezându-i lui Ganenco Irina dreptul la inviolabilitatea domiciliului și cauzându-i un prejudiciu moral.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, acțiunile lui Burunciuc Mihai, Burunciuc Oleg și Burunciuc Valentina de către organul de urmărire penală au fost calificate în baza art.179 alin. (2) Cod penal – *„Violare, de domiciliu, adică pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cererea ei, săvârșită cu amenințarea aplicării violenței.”*.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.179 alin.(2) Cod penal inculpații Burunciuc Valentina, Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihail la amendă în mărime a câte 600 unități convenționale.

În motivarea cerințelor sale procurorul a invocat că, încadrarea acțiunilor inculpaților făcută în baza art.179 alin.(2) Cod penal este una justă, semnele calificative incriminate fiind confirmate integral prin cumulul de probe administrat în cadrul urmăririi penale, examinate sub toate aspectele în ședința de judecată.

În Monitorul Oficial din 09 septembrie 2016, nr.293-305, a fost publicată Legea nr.197 din 28 iulie 2016, care a modificat și completat prevederile art.art.287, 299² Cod de procedură penală, vizând procedura și cazurile în care poate fi dispusă reluarea urmăririi penale după încetarea urmăririi penale, după

clasarea cauzei penale sau după scoaterea de sub urmărire.

Modificările adoptate prin Legea nr.197 din 28 iulie 2016, urmau să conformeze cadrul legal la prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr.12 din 14.05.2015, prin care a fost declarat neconstituțional alin.(1) art.287 Cod de procedură penală.

Astfel, acest alineat a fost exclus, iar prin prevederile noi incluse în alin.(2) art.287 Cod de procedură penală, se instituie dreptul procurorului de a se adresa judecătorului de instrucție cu demers privind solicitarea anulării ordonanțelor de încetare a urmăririi penale sau clasare a cauzei penale, sau de scoatere a persoanei de sub urmărire.

Reieșind din reglementările expuse, coroborându-le la prevederile art.art.53¹, 299-299² și 313 Cod de procedură penală, art.13 din Legea nr.3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură și constatările Curții Constituționale, expuse în Hotărârea menționată supra, procurorul ierarhic superior, în cazul examinării plângerilor împotriva ordonanțelor de clasare a cauzei penale, încetare a urmăririi penale sau scoatere de sub urmărire cu sau fără clasarea procesului penal, urmează să adopte hotărârea corespunzătoare prevăzută în art.299² alin.(1) Cod de procedură penală, adică potrivit pct. 1) din această normă - să schimbe temeiul de drept al actului procesual contestat sau potrivit pct. 2) Cod de procedură penală - să anuleze sau să modifice actul procesual contestat ori unele elemente de fapt în baza cărora s-a dispus actul contestat. Aceste prevederi sunt aplicabile în cumul cu prevederile art.53¹ alin.(2) lit. d) și f) în coroborare cu alin.(4) art.287 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2019, apelul declarat a fost admis, casată total sentința și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Burunciuc Valentina, Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.179 alin.(2) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime a câte 300 unități convenționale, echivalentul a 6 000 mii lei.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, argumentele invocate în susținerea sentinței de încetare a procesului penal în temeiul art.391 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală sunt neîntemeiate, or, în Monitorul Oficial din 09 septembrie 2016, nr.293-305, a fost publicată Legea nr.197 din 28 iulie 2016, care a modificat și completat prevederile art.art.287, 299² Cod de procedură penală, vizând procedura și cazurile în care poate fi dispusă reluarea urmăririi penale după încetarea urmăririi penale, după clasarea cauzei penale sau după scoaterea de sub urmărire. Modificările realizate prin Legea nr. 197, din 28 iulie 2016, urmau să conformeze cadrul legal la prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr.12 din 14 mai 2015, prin care a fost declarat neconstituțional alin.(1) art.287 Cod de procedură penală. Astfel, acest alineat a fost exclus, iar prin prevederile noi incluse în alin.(2) art.287 Cod de procedură penală, se instituie dreptul procurorului de a se adresa judecătorului de instrucție cu demers privind solicitarea anulării ordonanțelor de încetare a urmăririi penale sau clasare a cauzei penale, sau de scoatere a persoanei de sub urmărire.

Reieșind din reglementările expuse, coroborându-le la prevederile art.art.53¹,

299- 299² și 313 Cod de procedură penală, art.13, din Legea nr.3 din 25 februarie 2016, cu privire la Procuratură și constatările Curții Constituționale, expuse în Hotărârea menționată supra – procurorul ierarhic superior, în cazul examinării plângerilor împotriva ordonanțelor de clasare a cauzei penale, încetare a urmăririi penale sau scoatere de sub urmărire cu sau fără clasarea procesului penal, urmează să adopte hotărârea corespunzătoare prevăzută în art.299² alin.(1) Cod de procedură penală, adică potrivit pct. 1) din această normă să schimbe temeiul de drept al actului procesual contestat sau potrivit pct. 2) să anuleze sau să modifice actul procesual contestat ori unele elemente de fapt în baza cărora s-a dispus actul contestat. Aceste prevederi sunt aplicabile în cumul cu prevederile art.53¹ alin.(2) lit. d) și f) în coroborare cu alin.(4) al art.287 Cod de procedură penală, iar modificările operate în legislație, sunt aplicabile speței.

Burunciuc Valentina este învinuită că în perioada de timp de la data de 06 iulie 2015 și până la 07 iulie 2015, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai, având scopul pătrunderii în domiciliul lui Ganenco Irina de pe XXXXX, ce îi aparține cu drept de proprietate și fără consimțământul acesteia s-au aflat ilegal în domiciliu, iar la cererea ei refuzau de a-l părăsi, amenințând-o cu aplicarea violenței atât pe ea cât și pe membrii familiei ei, folosind tehnica de fotografiat și fără consimțământul ultimei au fotografiat proprietatea privată fără careva scop, astfel părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu moral.

Burunciuc Oleg este învinuit de faptul că în perioada de timp de la data de 06 iulie 2015 și până la 07 iulie 2015, împreună și de comun acord cu Burunciuc Mihai și cu Burunciuc Valentina, urmărind scopul de a pătrunde și a rămâne ilegal în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia, a pătruns în domiciliul lui Ganenco Irina amplasat pe adresa XXXXX, unde la solicitarea proprietarei casei a refuzat să părăsească domiciliul ultimei și a continuat să rămână ilegal în domiciliul acesteia, amenințând-o pe Ganenco Irina și pe membrii familiei ei cu aplicarea violenței și fără consimțământul ultimei fotografiind proprietatea privată a acesteia, în așa mod lezându-i lui Ganenco Irina dreptul la inviolabilitatea domiciliului și cauzându-i un prejudiciu moral.

Burunciuc Mihai este învinuit de faptul că în perioada de timp de la data de 06 iulie 2015 și până la 07 iulie 2015, împreună și de comun acord cu Burunciuc Oleg și cu Burunciuc Valentina, urmărind scopul de a pătrunde și a rămâne ilegal în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia, a pătruns în domiciliul lui Ganenco Irina, amplasat pe adresa XXXXX, unde la solicitarea proprietarei casei a refuzat să părăsească domiciliul ultimei și a continuat să rămână ilegal în domiciliul acesteia, amenințând-o pe Ganenco Irina și pe membrii familiei ei cu aplicarea violenței și fără consimțământul ultimei fotografiind proprietatea privată a acesteia, în așa mod lezându-i lui Ganenco Irina dreptul la inviolabilitatea domiciliului și cauzându-i un prejudiciu moral.

Acțiunile inculpaților s-au încadrat în prevederile art.179 alin.(2) Cod penal – *violarea de domiciliu și anume pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia, și refuzul de a-l părăsi la cererea ei, săvârșită cu amenințarea aplicării violenței.*

Instanța de apel a notat că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpații a fost apreciată ca metodă de apărare și un drept al acestora de a nu se auto incrimina. Persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită penal pentru depunerea declarațiilor intenționat false, decât în cazurile expres prevăzută de legea procesual penală

Versiunea inculpaților că au intrat în spațiul ne locativ în care se află nodul de canalizare, care prin hotărârea instanței de judecată, este dispus de a folosi în comun și nu au pătruns în domiciliul părții vătămate, care totodată, nu dispunea de nici un drept asupra casei de locuit, nu poate fi reținută.

Referitor la individualizarea pedepsei aplicate inculpaților, au fost invocate prevederile art.7, 10, 61 și 75 Cod penal și reieșind din gravitatea infracțiunii săvârșite care se atribuie la categoria celor mai puțin grave; de motivul săvârșirii acesteia; de personalitatea celor vinovați, care sunt la primul conflict cu legea, nu se află la evidenta medicului narcolog și psihiatru; de lipsa circumstanțelor cauzei care atenuază ori agravează răspunderea cât și de condițiile de viață ale familiei acestora; principiul retroactivității legii penale mai blânde (la momentul comiterii infracțiunii infracțiunea comisă în baza art.179 alin.(2) Cod penal se sancționa cu amendă în mărime de la 200 la 600 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 140 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani), s-a apreciat că restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, vor fi atinse prin aplicarea, fiecărui inculpat, a pedepsei cu amendă, în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul sumei de 6 000 lei.

5. Partea vătămată Ganenco Irina a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale, partea vătămată a invocat că, la examinarea apelului i s-a adus atingere dreptului de a se expune și a-și explica poziția luată vizavi de învinuirea adusă inculpaților. Prin acțiunile ultimilor nu a fost cauzat un prejudiciu și nici nu a fost aplicată violența, iar instanța de apel nu s-a expus în nici un mod asupra cererii potrivit căreia partea vătămată este de acord cu sentința primei instanțe.

5.1. Avocatul Balan Angela în numele inculpaților în baza art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care cauza penală să fie remisă la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, avocatul a indicat că, hotărârea instanței de apel este afectată de erori judiciare, deoarece sentința de încetare a procesului penal în temeiul art.391 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală este un act judecătoresc de reabilitare, instanța de fond neapreciind probele administrate de părți prin prisma art.101 Cod de procedură penală, deci, instanța de apel greșit s-a expus asupra probelor, care nu au fost analizate.

În materialele cauzei lipsesc probe ce ar confirma că încăperea în care au intrat inculpații Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai are statut de domiciliu. Ganenco Irina nu putea fi recunoscută în calitate de parte vătămată, deoarece la 06

iulie 2015-07 iulie 2015 ea nu dispunea de drept asupra ½ cote părți din imobil.

Probe ce ar confirma intrarea ilegală și refuzul de a părăsi încăperea lipsesc, scopul intrării lui Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai în garaj fiind trecerea la punctul comun de canalizare.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursurile declarate de avocat și partea vătămată, menționând că acestea urmează a fi respinse ca vădit neîntemeiate.

6.1. Partea vătămată a prezentat referință pe marginea recursului ordinar declarat de către avocatul Balan Angela în numele inculpaților, pledând pentru admiterea acestuia.

6.2. Avocatul Balan Angela în numele inculpaților a prezentat referință pe marginea recursului ordinar declarat de către partea vătămată, pledând pentru admiterea acestuia.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 februarie 2020 au fost admise recursurile, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției sale, instanța de recurs cu aplicarea prevederilor art.art.415 alin.(2¹) și 371 alin.(1) pct. 1) – 2) Cod de procedură penală, a indicat că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, a cărui conținut nu a fost obiectat de părți în corespundere cu prevederile art.336 alin.(5) Cod de procedură penală, a rezultat că procurorul nu a solicitat reaudierea martorilor, fiind cercetate doar, prin citire, declarațiile martorilor Boguș Anatolie și Gherciu Valeriu, făcute în fața organului de urmărire penală și declarațiile martorilor Gherciu Valeriu, Ciolan Petru și Britvina Olga, date în instanța de judecată fără a fi motivat în legătură cu care circumstanță descrisă în norma enunțată supra, este necesar de a fi cercetat suplimentar, prin citire, declarațiile martorilor Boguș Anatolie și Gherciu Valeriu făcute în fața organului de urmărire penală.

Tot din cercetarea procesului-verbal al ședinței de judecată a rezultat că, în instanța de apel au fost audiați numai inculpații care au arătat că, nu sunt de acord cu apelul procurorului, solicitând respingerea acestuia, susținând declarațiile făcute la urmărirea penală și instanța de fond, inculpatul Burunciuc Mihail invocând suplimentar că nu îi este clară învinuirea adusă, dispunându-se examinarea cauzei în lipsa părții vătămate, declarațiile căreia au fost cercetate prin citire, procurorul neinsistând la prezența și audiere acesteia, cu toate că acuzații și instanței de judecată i-a fost adusă la cunoștință poziția lui Ganenco Irina cu referire la soluția adoptată de instanța de fond, diametral opusă poziției expuse în instanța de fond.

Totodată, fiind coroborat procesul-verbal al ședinței de judecată cu hotărârea de condamnare s-a constatat că instanța de apel a invocat și reținut în calitate de probă a vinovăției declarațiile martorilor Lollo Vladimir și Boguș Anatolie, date în cadrul ședinței de judecată, însă, contrar celor indicate în hotărâre, acestea nu au fost verificate în cadrul instanței de apel, circumstanță ce rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată prin ce a fost adusă atingere principiului contradictorialității.

De asemenea, instanța de recurs a făcut referire și la partea vătămată, prin

care a reținut că, inițial, aceasta a făcut declarații incriminatorii, ulterior depunând cerere de aprobare a tranzacției de împăcare și încetare a procesului penal, anexând la aceasta tranzacția de împăcare semnată de Ganenco Irina și Burunciuc Valentina, Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai, care nu a fost obiect de studiu în instanța de fond și cea de apel. La examinarea apelului ea nu s-a prezentat și a depus cerere de examinare în lipsa sa, solicitând menținerea sentinței de încetare. În timpul judecării apelului, acuzatorul de stat nu a solicitat reaudierea părții vătămate, doar a dat citire la declarațiile acesteia făcute în instanța de fond.

Enunțând soluția de condamnare, instanța de apel a pus la baza condamnării inclusiv și declarațiile incriminatorie ale părții vătămate, iar motivând hotărârea nu s-a expus referitor la tranzacția de împăcare și la solicitarea de menținere a sentinței.

În altă succesiune de idei, instanța de recurs a notat că, doar simpla enumerare a probelor, fără a indica informația ce rezultă din ele și ce confirmă acestea, nu reprezintă efectuarea procesului de apreciere a probelor, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, iar hotărârea de condamnare este bazată pe presupuneri, fără a se face o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, a legăturii dintre ele.

Mai mult, nu a fost făcută o motivare plauzibilă în ce mod datele conținute în actul prin care se invocă că, lui Burunciuc Valentina nu îi este clară învinuirea, ordonanța emisă de către procurorul Corneliu Moraru, prin care a fost scoaterea integrală de sub urmărire penală a lui Burunciuc Valentina, Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai, cererea părții vătămate Ganenco Irina de anulare a ordonanței de încetare și ordonanța emisă de către procurorul Eugen Jomir prin care a fost anulată ordonanța procurorului Corneliu Moraru, prin care a fost dispusă scoaterea integrală de sub urmărire penală a lui Burunciuc Valentina, Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai confirmă și dovedesc vinovăția inculpaților.

În speță, s-a mai constatat și încălcarea prevederilor art.art.52 și 113 Cod penal și art.325 Cod de procedură penală. Instanța de apel constatând și preluând învinuirea adusă și calificarea infracțiunii, nu a motivat de ce reține amenințarea cu aplicare a violenței atât pe partea vătămată cât și pe membrii familiei ei la 06-07 iulie 2015, de vreme ce Ganenco Irina a declarat că a fost amenințată cu aplicarea violenței „în alte perioade”, „alte perioade” nefiind incriminat inculpaților, iar acuzarea, manifestând comportament pasiv, nu a cercetat martorii și partea vătămată dacă a fost exteriorizată acțiunea de a „amenința cu aplicarea violenței” și prin ce aceasta s-a manifestat, fapt ce ridică dubiu asupra legalității soluției de condamnare și a celei de calificare.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2021, apelul declarat a fost admis, casată total sentința, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

- Burunciuc Valentina învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal, a fost achitată pe motiv că fapta nu a fost comisă de ea;

- Burunciuc Oleg a fost recunoscut vinovat în baza art.179 alin.(1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului de prescripție

pentru atragere la răspundere penală;

- Burunciuc Mihai a fost recunoscut vinovat în baza art.179 alin.(1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru atragere la răspundere penală.

În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că, fiind analizate probele prezentate în ședința instanței de apel și apreciindu-le, din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, analizate, contrar alegațiilor părții apărării, instanța de apel a constatat că ele demonstrează cu certitudine vina inculpaților Burunciuc Oleg și Burunciuc Oleg în comiterea faptei de violare de domiciliu.

În acest context, instanța de apel a indicat că, Burunciuc Oleg în perioada de timp 06 iulie 2015 până la data de 07 iulie 2015, împreună și de comun acord cu Burunciuc Mihai, urmărind scopul de a pătrunde în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia, a pătruns în domiciliul cet. Ganenco Irina, născută la XXXXX, amplasat pe adresa XXXXX și fără consimțământul ultimei fotografiind proprietatea privată a acesteia, în așa mod lezându-i cet. Ganenco Irina dreptul la inviolabilitatea domiciliului și cauzându-i un prejudiciu moral.

La fel a fost stabilit că, Burunciuc Mihai în perioada de timp 06 iulie 2015 până la data de 07 iulie 2015, împreună și de comun acord cu Burunciuc Oleg, urmărind scopul de a pătrunde în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia, a pătruns în domiciliul cet. Ganenco Irina, născută la XXXXX, amplasat pe adresa XXXXX, unde la solicitarea proprietarei casei a refuzat să părăsească domiciliul ultimei și a continuat să rămână ilegal în domiciliul acesteia, în așa mod lezându-i cet. Ganenco Irina dreptul la inviolabilitatea domiciliului și cauzându-i un prejudiciu moral.

Astfel, instanța de apel a notat că, din declarațiile părții vătămate și ale martorilor audiați în instanța de apel, agravanta imputată de organul de urmărire penală inculpaților Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai – ”violarea de domiciliu săvârșită cu amenințarea aplicării violenței”. Pentru a fi aplicată răspunderea în baza art.179 alin.(2) Cod penal, este necesar ca violența sau amenințarea cu violența să urmărească scopul violării de domiciliu și să se aplice înainte de a se consuma violarea de domiciliu.

În speță, nici partea vătămată Ganenco Irina și nici martorul Britvina Olga nu au confirmat faptul că Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai le-ar fi amenințat cu aplicarea violenței. Dimpotrivă, martorul Britvina Olga a menționat că ”la momentul conflictului din partea inculpaților față de partea vătămată nu au fost aplicate careva acțiuni de violență”. La fel și Ganenco Irina a menționat în declarațiile sale doar faptul că inculpații doar „ au intrat și o jigneau”.

Prin urmare, instanța de apela a ajuns la concluzia că, în baza probatoriului administrat, acțiunile inculpatului Burunciuc Oleg au fost recalificate și încadrate corect conform normei prevăzute la art.179 alin.(1) Cod penal, după indicii calificativi - violarea de domiciliu, adică pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia, iar acțiunile inculpatului Burunciuc Mihai au fost recalificate și încadrate corect în baza art.179 alin.(1) din Cod penal, conform indicilor calificativi – violarea de domiciliu, adică pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la

cererea ei.

Referitor la învinuirea adusă inculpatei Burunciuc Valentina, instanța de apela conchis că, fiind cercetate în cumul probele administrate în ședința de judecată, s-a constatat că învinuirea adusă inculpatei Burunciuc Valentina este neîntemeiată fiind lipsită în totalitate de suport probatoriu.

În consecință, instanța de apel a considerat că, inculpata Burunciuc Valentina învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal – violarea de domiciliu și anume pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia săvârșite cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei, urmează a fi achitată, în temeiul art.390 alin.(1), pct. 2) Cod procedură penală, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat, fiind constatat cu certitudine că fapta de violarea a domiciliului părții vătămate Ganenco Irina la data de 06-07 iulie 2015, a fost comisă doar de Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai.

Cu referire la soluția instanței de judecată de a înceta procesul penal, în temeiul art.391 alin.(1) pct.5 Cod de procedură penală, pe motiv că există hotărâre a organului de urmărire penală din 30.09.2015 asupra aceluiași persoane și pentru aceeași faptă, de scoatere de sub urmărire penală și clasare a procesului penal, instanța de apel a enunțat că, potrivit art.53¹, 299-299², 313 Cod de procedură penală și art.13 din Legea nr.3 din 25 februarie 2016, cu privire la Procuratură și constatările Curții Constituționale - „Procurorul ierarhic superior, în cazul examinării plângerilor împotriva ordonanțelor de clasare a cauzei penale, încetare a urmăririi penale sau scoatere de sub urmărire cu sau fără clasarea procesului penal, urmează să adopte hotărârea corespunzătoare prevăzută în art.299² alin.(1) Cod de procedură penală, adică potrivit pct. 1) din această normă să schimbe temeiul de drept al actului procesual contestat sau potrivit pct.2) să anuleze sau să modifice actul procesual contestat ori unele elemente de fapt în baza cărora s-a dispus actul contestat.

Așadar, rezultă că aceste prevederi sunt aplicabile în cumul cu prevederile art.53¹ alin.(2) lit. d) și f) în coroborare cu alin.(4) art.287 din Codul de procedură penală, iar modificările operate în legislație, sunt aplicabile speței.

Referitor la cererea părților privind încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților, a fost specificat că, în ședința de judecată în instanța de apel inculpații Burunciuc Valentina, Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai au declarat că nu sunt de acord cu încetarea procesului în legătură cu împăcarea părților și pledează doar pentru o singură soluție – achitarea de învinuirea adusă.

Cu referire la individualizarea pedepsei stabilită inculpaților Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai, instanța de apel a subliniat că infracțiunea prevăzută de art.179 alin.(1) Cod penal, prevede în calitate de pedeapsă - amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 100 până la 200 de ore, sau închisoare de până la 2 ani.

Conform art.16 Cod penal, infracțiunea comisă de inculpați se atribuie la categoria celor ușoare, iar potrivit art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: a) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

De către instanța de apela a fost stabilit că, în speță faptele prejudiciabile au

fost comise de inculpații Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai pe 06 iulie 2015 – 07 iulie 2015.

Reieșind din raționamentele expuse, instanța de apel i-a recunoscut pe Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai vinovați de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art.179 alin.(1) Cod penal, cu liberarea acestora de pedeapsă pe motivul expirării termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală.

9. Procurorul în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, a atacat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului declarat, procurorul a indicat că, decizia instanței de apel, o consideră a fi neîntemeiată și pasibilă a fi casată, deoarece este contrară stării de fapt stabilite în baza probelor examinate în cadrul cercetării judecătorești, contravine și prevederilor art.101 alin.(1) Cod de procedură penală care stipulează expres că „Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor”.

În speță instanțele de judecată au omis aceste prevederi legale și au dat apreciere numai la unele probe care în opinia lor dovedesc nevinovăția în privința lui Burunciuc Valentina și reîncadrarea faptei inculpaților Burunciuc Mihai și Burunciuc Oleg. În așa mod, instanțele au încălcat și cerințele art.394 alin.(3) pct. 2) Cod de procedură penală, conform căroră instanța de judecată la pronunțarea sentinței de achitare și recalificare are obligația de a indica motivele pentru care sunt respinse probele aduse în sprijinul acuzării.

În speță instanțele de judecată au omis aceste prevederi legale și au dat apreciere numai la unele probe care în opinia lor dovedesc nevinovăția în privința lui Burunciuc Valentina și reîncadrarea faptei inculpaților Burunciuc Mihai și Burunciuc Oleg. În așa mod, instanțele au încălcat și cerințele art.394 alin.(3) pct. 2) Cod de procedură penală, conform căroră instanța de judecată la pronunțarea sentinței de achitare și recalificare are obligația de a indica motivele pentru care sunt respinse probele aduse în sprijinul acuzării.

Instanța de apel a pus la baza soluției adoptate argumentele cum că conform art.389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor.

Procurorul consideră că probele prezentate instanței sunt concludente și suficiente pentru a declara inculpații vinovați de comiterea infracțiunii incriminate, vinovăția acestora fiind confirmată prin declarațiile părții vătămate, martorilor cât și a probelor materiale cercetate în instanța de judecată.

Mai mult, instanța de apel a încălcat și prevederile art.384 alin.(4) Cod de procedură penală potrivit căroră instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

În continuare, instanța de apel descrie un set de probe, despre care susține că dovedesc vina inculpatei Burunciuc Valentina.

Drept urmare, instanța de apel nu a ținut cont și nu apreciat totalitatea probelor ce dovedesc vinovăția lui Burunciuc Valentina, Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai, în mod greșit a respins probele administrate de către acuzarea de stat, fără a fi constatate încălcarea normelor procesuale invocate, a apreciat în mod superficial aceste probe, fără a fi evidențiate acele derogări evidente invocate.

În aceeași succesiune de idei, procurorul consideră că, în acțiunile inculpaților Burunciuc Valentina, Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai în baza probelor administrate, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal, iar soluția instanței de apel privind achitarea inculpatei Burunciuc Valentina, precum și reîncadrarea acțiunilor inculpaților Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai în componența de infracțiune prevăzută de art.179 alin.(1) Cod penal, este neîntemeiată.

În sinteza celor menționate, procurorul accentuează că, instanța de apel eronat a exclus agravanta imputată de organul de urmărire penală inculpaților Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai și Burunciuc Valentina – „Violarea de domiciliu săvârșită cu amenințarea aplicării violenței”. Din declarațiile părții vătămate Ganenco Irina și a martorului Ciolan Petru în perioada de 06 iulie 2015-07 iulie 2015 Britvina Olga a fost amenințată cu aplicarea violenței pentru a putea intra în cabinetul lui Ganenco Irina pentru a fi aplicată răspunderea în baza art.179 alin.(2) Cod penal.

9.1. Avocata Balan Angela în numele inculpaților, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 8) și 15) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului declarat, avocata a indicat că, instanța de fond a încetat procesul penal în privința Burunciuc Valentina, Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai, pe motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală din 30.09.2015 asupra aceluiași persoane și pentru aceeași faptă, de scoatere de sub urmărire penală și clasare a procesului penal. Totodată, instanța conchide că: la caz nu au fost constatate careva circumstanțe noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental care ar fi condiționat reluarea urmăririi penale în cauza nominalizată. Astfel, soluția de anulare a ordonanței nu a fost motivată sub nici un aspect, fiind în mod general indicat motivul anulării.

Mai menționează avocata în recursul depus că, instanța de apel, verificând motivele care au stat la baza emiterii sentinței de încetare a procesului, s-a expus doar cu referire la aprecierea instanței de fond la lipsa competenței procurorului ierarhic superior, în cazul reluării urmăririi penale la acel moment. În astfel de circumstanțe, este cert că ordonanța procurorului din 08.02.2016 prin care s-a dispus anularea totală ca fiind neîntemeiată precum și ordonanțele de clasare și scoatere de sub urmărire penală emise în privința inculpaților Burunciuc Valentina, Burunciuc Oleg, Burunciuc Mihai este atinsă de nulitate, fiind emisă contrar prevederilor legale.

Mai mult, ordonanțele menționate *supra* echivalează cu o hotărâre judecătorească irevocabilă și reprezintă autoritatea lucrului judecat, care nu permite declanșarea unei noi proceduri cu privire la aceeași faptă și aceeași persoană, decât cu respectarea condițiilor legale. Astfel, erorile de drept la care s-a

făcut referire, constatate suplimentar în instanța de apel, afectează soluția procurorului ierarhic superior și că urmărirea penală a fost reluată fără a respecta temeiurile legale în acest sens.

Totodată, avocata conchide că instanța de apel a ignorat și nu s-a expus nici asupra constatărilor instanței de fond, argumentele ultimii nefiind contrazise în instanța superioară. Consideră astfel că, la judecarea recursului ordinar pot fi reparate viciile fundamentale identice cu cele din cauza *Grădinar vs. Moldova*.

De asemenea, avocata își mai susține recursul declarat pe aceea că nu au fost întrunite elementele componente ale infracțiunii și anume obiectul juridic special al infracțiunii. Astfel, obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art.179 Cod penal îl formează relațiile sociale cu privire la realizarea, în conformitate cu art.29 din Constituție, a dreptului la inviolabilitatea domiciliului.

Prin domiciliu se înțelege locul în care persoana își are locuința stabilită, statornică sau principală. Potrivit art.6 pct. 11) Cod de procedură penală, noțiunea de domiciliu presupune acea locuință sau construcție destinată pentru traiul permanent sau temporar a unei sau a mai multor persoane, precum și încăperile anexate nemijlocit la acestea, constituind o parte indivizibilă (verandă, terasă, mansardă, balcon, beci, un alt loc de uz comun). Noțiunea de domiciliu, în sensul prezentului cod, mai include și orice teren privat, automobil, navă maritimă și fluvială privată, sau birou.

Contrar celor expuse, încăperea în care la data de 07.07.2015 au intrat Burunciuc Mihai și Burunciuc Oleg, este un garaj cu destinație ne locativă, în care își desfășoară activitatea XXXXX, administratorul căreia este Britvina Olga și Ganeneco Irina este medic pediatru, care acordă servicii medicale în cadrul acestei societăți și locuiește la etajul 3 al casei de locuit cu pricina. S-a mai stabilit că garajul menționat se află la etajul I al casei de locuit și că Ganeneco Irina, la momentul comiterii infracțiunii, nu era proprietară a unei cotei părții din imobil, așa după cum este indicat în învinuire. În temeiul probelor expuse, proprietar al încăperii nr. 9 - garaj, era Ciolan Petru și însuși încăperea avea statut de spațiu ne locativ, concomitent fiind un spațiu public, în care se acordau servicii medicale private pentru copii.

În baza celor expuse, avocata conchide că în instanță s-a stabilit lipsa obiectului juridic special al infracțiunii, cât și lipsa persoanei fizice, privită ca titular al dreptului constituțional la inviolabilitatea domiciliului deoarece numai o persoană fizică, privită ca titular al dreptului constituțional la inviolabilitatea domiciliului poate fi victimă a infracțiunii specificate la art.179 Cod penal.

10. Judecând recursurile declarate în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea

judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din sumarul recursurilor declarate, se constată că autorii le întemeiază pe temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) și 15) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când pct.6) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii; 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii; pct.12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită precum și când 15) printr-o hotărâre .

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate de procuror și temeiurilor de casare nominalizate de acesta, Colegiul penal lărgit constată că, criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecătii, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată.

Instanța de recurs constată că, în speță, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale expuse supra și practica judiciară constantă cu privire la forma și specificul întocmirii hotărârilor judecătorești.

În primul rând, instanța de recurs se va referi la faptul că instanța de apel a reîncadrat acțiunile inculpaților Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai de la prevederile art.179 alin.(2) Cod penal la prevederile art.179 alin.(1) Cod penal, fără o apreciere corespunzătoare a totalității probelor administrate la caz, care în opinia acuzatorului confirmă vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate prin rechizitoriu.

Verificând criticile expuse de procuror, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că acestea sunt întemeiate, deoarece instanța de al doilea grad de jurisdicție nu a judecat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând în cele din urmă o soluție insuficient motivată, în partea reîncadrării acțiunilor inculpaților Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai în raport cu cumulul de probe administrat la caz.

Astfel, în opinia Colegiului penal lărgit, de către instanța de apel au fost formulate concluzii fără o analiză esențială a probelor, care în opinia părții acuzării confirmă vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal – violarea de domiciliu și anume pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia, și refuzul de a-l părăsi la cererea ei, săvârșită cu amenințarea aplicării violenței.

În vederea statuării asupra acestei concluzii, Colegiul penal lărgit evidențiază într-un prim aspect faptul că, principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecătii în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu.

Atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că

fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat.

Pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat după intima convingere a judecătorului, care trebuie să se bazeze pe prevederile legii procesual-penale și pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Efectuând o analiză a deciziei instanței de apel, prin prisma celor invocate pentru a fi verificate la acea etapă de control judiciar, se deduce că - aceasta nu cuprinde relevarea unor considerente suficient argumentate, în vederea respingerii probatoriului pus la baza înaintării învinuirii inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal, ținând cont de toate probele administrate la caz, inclusiv la etapa cercetării judecătorești.

Astfel, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere că, lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

În acest context, Colegiul penal lărgit notează că, la reîncadrarea faptelor comise de către inculpați, instanța de apel a indicat că nu este probat de către partea acuzării calificativul „amenințarea cu violență” și anume că, realizarea laturii obiective prin faptul amenințării cu violență a lui Ganenco Irina nu a fost stabilită.

Astfel, potrivit probatoriul acumulat se evidențiază că, Burunciuc Oleg și Burunciuc Mihai de la 06 iulie 2015 și până la 07 iulie 2015, urmărind scopul de a pătrunde și a rămâne ilegal în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia, a pătruns în domiciliul lui Ganenco Irina amplasat pe adresa str. Albișoara 72/3 din mun. Chișinău, unde la solicitarea proprietarei casei a refuzat să părăsească domiciliul ultimei și a continuat să rămână ilegal în domiciliul acesteia, amenințând-o pe Ganenco Irina și pe membrii familiei ei cu aplicarea violenței și fără consimțământul ultimei fotografiind proprietatea privată a acesteia, în așa mod lezându-i lui Ganenco Irina dreptul la inviolabilitatea domiciliului și cauzându-i un prejudiciu moral.

Prin urmare, se reține că încadrarea juridică a faptei este crucială în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane, se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art.6 din Convenția Europeană. Din atare considerente, orice schimbare a încadrării juridice, atât în sensul atenuării, cât și a agravării, urmează a fi minuțios analizată și argumentată de instanță.

Pe de altă parte, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel atunci când a constatat lipsa în acțiunile inculpaților a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate prin rechizitoriu și necesitatea recalificării faptelor în baza altei norme penale, urma să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv.

În acest sens, se are în vedere că, așa cum s-a punctat deja mai sus, instanța de apel la judecarea cauzei trebuia să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii

înaintate inculpaților, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă - din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și să constate dacă acțiunile comise de acestea se încadrează în baza art.179 alin.(2) Cod penal, după cum pledează procurorul, sau urmează a fi reținută altă calificare în sarcina inculpaților, ce la caz nu se regăsește, decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

În al doilea rând, în partea achitării inculpatei Burunciuc Valentina învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal, din motivul că fapta nu a fost comisă de ea, Colegiul penal lărgit constată că, în partea descriptivă a deciziei sale, instanța de apel a indicat declarațiile martorilor și a inculpaților Burunciuc Oleg, Burunciuc Mihai și Burunciuc Valentina, precum și probele materiale invocate de către procuror, fără însă, a supune unei verificări minuțioase și obiective fiecare probă separat - sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenții și veridicității, iar toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Or, conform prevederilor art.art.100 alin.(4), 101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Concluziile instanței de apel formulate în decizie, poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, însă, așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

La fel, în urma lecturării deciziei, se reține că, dispunând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal, din motivul că fapta nu a fost comisă de ea, instanța de apel și-a motivat decizia apreciind probele doar într-un mod unilateral,

fără a se expune asupra motivelor invocate.

În contextul dat, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivare.

Conform jurisprudenței CtEDO, în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

În al treilea rând, Colegiul penal lărgit statuează că, odată ce a fost luată soluția de a admite recursul declarat de către procuror și a dispune rejudecarea cauzei, în vederea asigurării în egală măsură a drepturilor inculpaților la un proces echitabil și efectiv, urmează a fi admise și recursul declarat de către avocata Balan Angela în numele inculpaților din raționamentul că, la examinarea apelului se declanșează o continuitate a examinării cauzei în fond, cu posibilitatea de a da o nouă apreciere a probelor și a administra noi probe care ar putea duce la o altă soluție, decât cea luată prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2021, în privința acestora.

Din circumstanțele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel deficitar și-a motivat soluția, încălcând prevederile art.414, 496-499 Cod de procedură penală, prin ce s-au comis erori de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și (12) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În asemenea condiții, instanța de recurs ordinar conchide de a admite recursurile ordinare declarate la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecată.

Așadar, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile

de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursurile ordinare declarate, nominalizate în prezenta decizie, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

11. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana și de către avocata Balan Angela în numele inculpaților, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2021, în cauza penală în privința inculpaților *Burunciuc Valentina XXXXX, Burunciuc Oleg XXXXX, Burunciuc Mihai XXXXX*, dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 03 noiembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie

Miron Aliona